

Дацок Люба, Микитюк Софія
група 3-ПТБ-135/11

ДВНЗ «Тернопільський коледж харчових технологій і торгівлі», Тернопіль, Україна
Lyuba Datsok, Sophia Mykytyuk
group 3-PTB-135/11

State Higher Educational Establishment Ternopil College of Food Technology and Trade,
Ternopil, Ukraine

Науковий керівник: **Обуд Оксана**
викладач – методист, викладач маркетингу

ДВНЗ «Тернопільський коледж харчових технологій і торгівлі»
Scientific supervisor: **Oksana Obud**
teacher – methodologist, marketing instructor

State Higher Educational Establishment Ternopil College of Food Technology and Trade

СУЧАСНА ОСВІТА: НАВЧАННЯ, ЩО СПОНУКАЄ ДО КАРДИНАЛЬНИХ ЗМІН MODERN EDUCATION: TRAINING TO CARDINAL CHANGE

Останнім часом проблема змін в освіті постійно перебуває в полі зору громадської думки. Висвітлюються окремі важливі аспекти освітянської діяльності, пропонуються ті чи інші новації, але часто відчувається методологічна слабкість пропозицій. Українське суспільство чітко не усвідомлює, що, як і чому слід змінювати в освіті. Зумовлено це часто нерозумінням сутності сучасних цивілізаційних змін, нових вимог, що постають перед людством, нездатністю пов'язати розвиток освіти з контекстом підготовки людини до життя у XXI столітті. Отже потрібні зміни:

Перше. Людство ввійшло у новий тип цивілізації – інноваційний. Його характерна риса – постійна змінюваність, динамізм змін. Змінюються знання, технології, інформація, обставини життя тощо, і відбуваються ці зміни значно швидше, ніж зміна покоління людей. Отримані знання дуже швидко «старіють», виникає потреба в нових знаннях. Отже, необхідно по-новому визначити мету навчання і функції навчального процесу.

По-друге, сучасна цивілізація суттєво розширила комунікативне середовище, в якому живе і діє людина. Щоб за цих обставин бути ефективною в діяльності, вона має бути самодостатньою, здатною свідомо діяти в «хащах» комунікацій. Отже, в освіті треба змінити сам спосіб включення особистості в навчальний процес. Суб'єктно-об'єктні відносини між тим, хто навчає, і тим, хто навчається, мають змінити суб'єктно-суб'єктні, де обидва учасники навчального процесу активні, рівноправні у взаємодії і взаємно шановані й відповідальні. Відтак авторитарну репресивну педагогіку треба замінити демократичною педагогікою толерантності і співпраці і в школі, і в університеті.

По-третє, розвиток людства набув глобального характеру, що робить конкурентоспроможною лише людину, здатну жити й діяти в глобальному просторі. В її формуванні багато складових: від світоглядної підготовки, що адекватно відображає світ і місце в ньому України, до надання можливості працювати, спілкуватися і взаємодіяти в такому всеосяжному просторі, тобто достатньої мовної підготовки. В освіті України слід здійснити своєрідний мовний прорив: випускник школи повинен вільно володіти державною українською, рідною (російською чи іншою) і обов'язково – англійською мовою як світовою. Вивчення англійської мови має стати обов'язковим для всіх школярів.

По-четверте, сучасний світ не лише поставив нові завдання, а й створив для освіти нові можливості. Передусім це сучасні інформаційні технології, які забезпечують як мінімум три функції: комп'ютерну грамотність, індивідуалізацію та інтенсифікацію освітнього процесу, а також новий тип навчальної діяльності – дистанційна освіта.

По-п'яте, висунення як провідної ідеї сучасної освіти дитиноцентризму, який передбачає максимальне наближення навчання кожної людини до її потреб, інтересів, індивідуальності. Такий підхід дасть змогу дитині пізнати й розвинути себе на основі власних здібностей і, ставши

дорослою, максимально реалізуватися, що є неодмінною умовою особистого щастя і динамічного й стійкого суспільного прогресу. Що потрібно змінити?:

- перейти до реальної профільної старшої школи, яка тільки і зможе забезпечити наближення навчання дитини до її здібностей і життєвих інтересів, що є умовою максимальної самореалізації особистості. Вихід один – навчання в старшій школі (10–11 класи) слід забезпечити в спеціалізованих навчальних закладах – ліцеях, коледжах, технікумах;

- на базі нинішньої професійно-технічної освіти, а також вищих навчальних закладів I і II рівнів акредитації слід створити, поряд із загальною середньою освітою, окрему освітню ланку – професійну середню освіту, яка б виконувала двоєдине завдання: забезпечувала технологічний профіль навчання для випускників 9-го класу і, таким чином, готувала з цієї та інших категорій учнів кваліфікованих робітників і молодших спеціалістів. Для цього слід вивести технікуми, училища й коледжі (принаймні ті, що не готують бакалаврів) із ланки вищої освіти, де вони опинилися абсолютно безпідставно (відсутність наукових досліджень, професорів і доцентів, шкільні методи навчання тощо) і ввести їх у нову освітню ланку;

- розвиток освіти в Україні є неможливим без створення і широкого впровадження в освіту сучасних засобів навчання та ІКТ. Соціальний запит суспільства, що стосується підготовки майбутніх фахівців для роботи у новому інформаційному суспільстві, та реальний стан їх підготовки багато у чому не відповідає цим вимогам.

Отже, справді, йдеться про зміни у змісті навчання – його осучасненні, розвантаженні від другорядного матеріалу, більшій практичній спрямованості, введенні в контекст змісту європейської освіти. Але дедалі очевидніше стає, що українська освіта потребує більш системних перетворень, оскільки при теперішній організації освітньої системи неможливо забезпечити виконання завдань, котрі сьогодні стоять перед Україною. Потрібна зміна структури освіти і мережі навчальних закладів.

Основними проблемами, пов'язаними із сучасним станом підготовки фахівців ВНЗ з дисциплін комп'ютерного циклу, є: – недостатня кількість годин, що відводиться Державним освітнім стандартом вищої професійної освіти для спеціальностей на вивчення загальних математичних і природничо-наукових дисциплін, в блок яких входить дисципліна “Інформатика”; – відсутність в освітньому стандарті спеціальних дисциплін інформаційного циклу, що забезпечують формування готовності випускників до професійної діяльності в умовах сучасного інформаційного простору; – недостатня інформаційно-методична забезпеченість процесу професійної підготовки студентів до використання інформаційних і комунікаційних технологій; – недостатня розробленість питань організації самостійної роботи студентів в процесі оволодіння навичками вирішення професійних задач засобами інформаційних і комунікаційних технологій; – використання традиційних методів підготовки, що не враховують освітні потреби особистості студента та не забезпечують процеси формування системного бачення майбутньої професійної діяльності та професійної компетентності. Зазначені суперечності та виявлені проблеми обумовлюють напрямок дослідження – теоретичне обґрунтування, розробку та впровадження технології комп'ютерної підготовки студентів вищих навчальних закладів та розвитку у студентів ІКТ-компетентності.

Перелік використаних джерел

1. Биков В. Ю. Ключові чинники та сучасні інструменти розвитку системи освіти [Електронний ресурс] / В. Ю. Биков // Інформаційні технології і засоби навчання.– 2007. – Вип. 2. – Режим доступу : [URL:http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em2/emg.html](http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em2/emg.html)

2. Кобильник Т. П. Компетентнісний підхід при вивченні «математичної інформатики» у педагогічному університеті [Електронний ресурс] / Т. П. Кобильник // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2007. – Вип. 2. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em2/emg.html>